

VARHAISKASVATUKSEN VUOSISUUNNITELMA Toimintavuosi 2026-2027

PÄIVÄKOTI AUGUSTINA JA PERHEPÄIVÄHOITO

ERJA KAUNISHARJU

Sisällys

1. Päiväkodin tiedot
2. Varhaiskasvatuksen toimintavuoden 2025–2026 yhteiset tavoitteet ja niiden arviointi
 - 2.1. Liikuntakasvatuksen lisääminen varhaiskasvatuksessa s.4
 - 2.2. Kuvatuen käyttöä lisätään varhaiskasvatuksen arjen toiminnassa s.5
 - 2.3. Kielitietoisuuden vahvistaminen varhaiskasvatuksessa s.5-7
3. Toimintavuoden 2025-2026 Päiväkotikoti Augustinan yksikkökohtaiset tavoitteet ja niiden arviointi
 - 3.1. Yksikkökohtaiset tasa-arvo ja yhdenvertaisuuskyselyn pohjalta asetetut tavoitteet s.7
 - 3.2. Huoltajien ja lasten kyselyistä noussut tavoitteet s.8
 - 3.3. Forssan Unicefin lapsiystävällinen kuntamalli
huomioidaan vuosisuunnitelman 2024-2025 tavoitteissa s.8
4. Varhaiskasvatuksen toimintavuoden 2026-2027 yhteiset tavoitteet
 - 4.1. Leikin kehittäminen s.9
 - 4.2. Kiusaamisen ennaltaehkäiseminen ja kiusaamiseen puuttuminen s.9
 - 4.3. Liikkuva varhaiskasvatus s.9
 - 4.5. palvelulupausten pohjalta johdetut toimintatavat ja käytänteet määritellään tiimeissä ja kirjataan tiimisopimukseen s.9
 - 4.6. Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus s.9
5. Päiväkotikoti Augustinan yksikkökohtaiset tavoitteet toimintavuodelle 2026-2027
6. Perhepäivähoidon tavoitteet toimintavuodelle 2026-2027

1 Päiväkodin tiedot

Päiväkoti Augustina tarjoaa varhaiskasvatusta 9kk-5-vuotiaille lapsille esiopetusikään asti.

Päiväkoti Augustina

Hämeentie 13, 30100 Forssa

Erja Kaunisharju, päiväkodin johtaja

erja.kaunisharju@forssa.fi , p. 050-564 0011

Päiväkoti Augustinan toiminta on pedagogisesti suunniteltua, monipuolista ja lasten kehitystä tukevaa. Toiminnassa huomioimme Liikkuva varhaiskasvatus- ohjelman ja kuvatuon systemaattisen käytön, sekä tavoittelemme kielitietoisuuden vahvaa integrointia arkeen. Lisäksi lasten osallisuus päiväkodin arjessa sekä yhteistyö huoltajien kanssa tukee kokonaisvaltaisesti lasten oppimista, hyvinvointia ja yhteisöllisyyttä.

Henkilöstö toimintavuonna 2026–2027

Johtaja

4 varhaiskasvatuksen opettajaa

2 varhaiskasvatuksen sosionomia

6 varhaiskasvatuksen lastenhoitajaa

1 resurssihoitaja, varajohtaja

5 omassa kodissa työskentelevä perhepäivähoitajaa

Lisäksi päiväkodissa työskentelee varhaiserityiskasvatuksesta 1 kokoaikainen ja 1 osa-aikainen varhaisen tuen ohjaaja, 1 varhaisen erityisestuen lastenhoitaja sekä osa-aikainen varhaiskasvatuksen erityisopettaja, joka toteuttaa talon erityisopetukseen liittyvän konsultoinnin ja käynnit.

Ryhmät ja niiden rakenteelliset paikat sekä henkilöstö 2026–2027

Pumpulit, 9kk–3 v., 12 paikkaa.

- * Minttu Jokinen, vo
- * Marjut Huhtala, vlh
- * Jonna Blomerus, vlh

Kehrääjät, 3–5 v., 21 paikkaa

- * Elina Lujasmaa, vo
- * Katja Kajander, vso
- * Jutta Mäntylä, vlh

Rallaaajat, 2–4 v., 14 paikkaa

- * Ada Pitkänen, vo
- * Päivi Hämäläinen, vlh
- * Susanna Hietaoja, vlh

Värjärit, 3–5 v., 21 paikkaa

- * Tarja Mattila, vo
- * Sirkku Parilo, vso
- * Sanni Kolismaa, vlh

Perhepäivähoito, omassa kodissa työskentelevä perhepäivähoitajat (Perhepäivähoitolasten varahoito järjestetään sovituissa päiväkotiryhmissä)

- * Sonja Lehti, Sirpa Ylander, Marjo Alén, Anne Merilä ja Tiia Simola

Varhaiserityiskasvatus

- * varhaisen tuen ohjaajat Marjukka Turunen ja avoin osa-aikainen tehtävä
- * varhaisen erityisentuen lastenhoitaja Jasmin Lindman
- * varhaiskasvatuksen erityisopettaja Amanda Perho

Tiina Talonen, varajohtaja, resurssihoitaja

Erja Kaunisharju, päiväkodin johtaja

2. Varhaiskasvatuksen toimintavuoden 2025-2026 yhteiset tavoitteet ja niiden arviointi

2.1. Liikuntakasvatuksen lisääminen varhaiskasvatuksessa

Aloitetaan Liikkuva varhaiskasvatus- ohjelma

Arviointi:

Otimme Liikkuvan varhaiskasvatusohjelman käyttöön heti toimintakauden alussa (henkilökunnan koulutus, nykytilan arviointi, Skidi- ja Skillireili työväline lasten havainnointiin). Toimintaa on toteutettu sen mukaisesti arkeen sisällyttäen. Liikkuva varhaiskasvatusohjelma esiteltiin päiväkodin vanhempainillassa, samoin siihen liittyvät ”Arkiseikkailu ja Arkiseikkailubingo”, jotka kannustavat perheitä liikkumaan arkimatkoja lihasvoimin. Onnistuimme hyvin osallistamaan huoltajia toimintakauden liikuntakasvatuksen suunnitteluun. He miettivät myös, miten perheen arjessa voisi lisätä yhdessä liikkumista.

Henkilökunta osallistui koulutukseen ”Aktiiviset arkimatkat varhaiskasvatuksessa”.

Jatkoimme ohjattujen viikoittaisten liikuntatuokioiden toteuttamista kuten ennenkin. Säännölliset sisäliikuntatuokiot vaihtelivat eri teemojen mukaisesti. Toiminnassa hyödynnettiin esimerkiksi motoristen taitojen havainnointia, temppuratoja, ohjattua jumppaa, satu- ja digijumppaa, heittoharjoituksia, sääntöleikkejä, musiikkiliikuntaa ja tanssia.

Kannustimme ulkoilussa lapsia omaehtoiseen liikkumiseen (pyöräily, pallopelit, kiipeily, mäenlasku). Toteutimme lisäksi säännöllisesti retkiä lähiympäristöön. Viikoittainen pihayhteisleikki ennen sisälle siirtymistä toteutui aluksi säännöllisesti, mutta hiipui vähitellen. Ulkovarastossa olevien liikuntakorttien käyttö jäi vähäiseksi, siitä huolimatta, että ne ovat helposti saatavilla ja monipuoliset auttamaan toiminnan valitsemisessa. Näistä löydämme kehittämiskohteen tulevalle kaudelle.

”Jekku-Jänön seikkailuviikkoon” osallistuessa on huomattu, miten lapset motivoituivat liikkuen harjoittelemaan tunnetaitoja ja kuinka hyvin liikunta ja tunnetaidot voidaan yhdistää toiminnassa.

Liikuntaa lisättiin myös arjen siirtymätilanteisiin, mikä tukee lasten aktiivisuutta ja toiminnan sujuvuutta.

2.2. Kuvatuen käyttöä lisätään varhaiskasvatuksen arjen toiminnassa

Tiimisopimuksessa määritellään, miten ryhmässä käytetään kuvatukea aktiivisesti eri tilanteissa toimintavuoden 2025-2026 aikana (Valssi)

Arviointi:

Kuvatuen käyttö on lisääntynyt jokaisessa ryhmässä ja sen käyttö on vakiintunut. Kuvamateriaalia on hyödynnetty kaikille lapsille arjen eri tilanteissa, kuten päiväjärjestyksen hahmottamisessa, ruokailussa, aamutuokioissa, siirtymissä ja leikissä.

Kuvia on käytetty muun muassa viikko-ohjelman näkyväksi tekemisessä, käsienpesun ja wc-toimintojen ohjeistuksessa, pukeutumisessa sekä ryhmän sääntöjen visualisoinnissa. Lisäksi yksilöllisiä kuvia on hyödynnetty tarpeen mukaan esimerkiksi ruokailutilanteissa ja arjen ohjauksessa. Kuvatuen vahva käyttö on tukenut lasten toiminnanohjausta, ymmärtämistä sekä itsenäisyyttä arjessa.

Ryhmän aikuisilla on henkilökohtaisessa käytössä kuvatukimateriaalia ja eri ryhmätiloissa on saatavilla kuvamateriaalia keskusteluiden tueksi.

Otimme kuluneella kaudella käyttöön kuvat ns. liikennevaloista, joilla aikuinen osoittaa lapselle kiitoksen ja myös toivotun käytöksen, ja ne toimivat onnistuneesti. Pukeutumiskuvat olivat esillä, mutta tällä kaudella niitä käytettiin vähemmän. Yhteistä keskustelua kuvien käytöstä tarvitaan vielä, jotta jokainen aikuinen sitoutuu käyttämään kuvatukea säännöllisesti. Monilla lapsilla kuormitus selvästi vähentyi vuorovaikutustilanteissa, joissa he huomasivat pystyvänsä kuvien avulla paremmin ilmaisemaan itseänsä aikuiselle ja tulevansa ymmärretyksi.

2.3. Kielitietoisuuden vahvistaminen varhaiskasvatuksessa

Jokaisessa ryhmässä luetaan vähintään kaksi kirjaa viikossa vuorovaikutteisesti ja monipuoliset tekstit huomioiden.

Arviointi:

Kielitietoisuutta on vahvistettu suunnitelmallisesti osana arjen pedagogiikkaa. Ryhmissä on luettu vähintään kaksi kirjaa viikossa vuorovaikutteisesti joko yhteisissä aamutuokioissa tai pienryhmissä. Luettuja kirjoja on dokumentoitu viikkosuunnitelmiin ja blogeihin huoltajien nähtäville. Lisäksi lukuhetkistä kerrotaan huoltajille usein myös päivittäin käytävissä keskusteluissa.

Augustinasta tehdään säännöllisesti retkiä kirjastoon, usein porukalla yli ryhmärajojen. Kirjasto mahdollistaa monipuoliset ja lasten kiinnostuksen kohteisiin liittyvät lukuhetket päivittäin pienryhmätoiminnan alussa ja viikoittain lukupiireillä. Lisäksi lepohetkillä luetaan satuja ääneen huomaten lasten rauhoittuvan paremmin kuuntelemaan ja esittämään toiveita seuraavaksi lukukirjaksi. Ryhmän blogiin on kerätty lukupiirien kirjat nähtäville huoltajille. Lukuhetkistä on kerrottu myös päivittäisissä keskusteluissa.

Ryhmissä sadutetaan lapsia vähintään kaksi kertaa toimintavuoden aikana, kuvatuki tarpeen mukaan apuna.

Arviointi:

Sadutusta toteutettiin osana projektityöskentelyä. Lapset osallistuivat aktiivisesti yhteisen tarinan rakentamiseen useaan otteeseen syksyn ja talven aikana. Prosessin eri vaiheet dokumentoitiin ja hyödynnettiin Kevätnäyttely 2026-projektissa. Menetelmä innosti lapsia kertoilemaan omia tarinoita omavalintaisiin piirroksiinsa ja näitä tarinoita kirjattiin usein piirustuksiin.

Aloitetaan suomen kielen pienryhmätoiminta kaikissa päiväkodeissa (mukana perhepäivähoito)

Arviointi:

Perhepäivähoito varhaiskasvatuksen yhtenä hoitomuotona on itsessään pienryhmätoimintaa (enintään 4 lasta/hoitoryhmä), jossa yksittäisen lapsen tarpeet ikätasonsa mukaisesti huomioidaan vahvasti. Perhepäivähoitajat ovat käyneet mm. Roihuset- menetelmän koulutukset ja he käyttävät tätä toiminnassaan. Kuvatukea perhepäivähoitoryhmissä käytetään osittain ja tarvekohtaisesti. Monikielisiä lapsia ei perhepäivähoidossa tällä kaudella ollut.

Päiväkoti Augustinassa on toteutettu pienryhmätoimintaa kielen kehityksessä tukea tarvitseville lapsille Roihuset materiaalia käyttäen. Tuokiot vahvistivat suomen kielen oppimista ja tukivat osallistujien kielen- ja puheen kehitystä. Toimintaa on täydennetty suujumpalla. Materiaalia on hyödynnetty myös ryhmissä kaikkien yhteisessä toiminnassa. Esimerkiksi Kielinupun lauluista tuli suosikkeja, joiden kautta on opittu mm. riittelyä.

Pienryhmätoiminnassa lapsilla oli käytössä kuvatuki toiminnanohjauksessa.

Kielipeda- kielitietoisien oppimisympäristön arviointi tehdään jokaisessa ryhmässä lokakuun loppuun mennessä ja arvioidaan keväällä huhtikuun loppuun mennessä.

Arviointi:

Kielipeda-kielitietoisien oppimisympäristön arviointi toteutettiin ryhmissä suunnitellusti syksyllä 2025, ja toiminnan arviointi tehtiin keväällä 2026. Toiminnan arvioinnissa nousi tarpeita käytön tehostamisesta, mutta myös tyytyväisyyttä menetelmään ja siihen, että se saattaa tiimit yhdessä keskustelemaan kielitietoisuuden integroimisen menetelmistä ryhmien arkeen.

3. Toimintavuoden 2025-2026 Päiväkotä Augustinan yksikkökohtaiset tavoitteet ja niiden arviointi

3.1. Yksikkökohtainen tasa-arvo ja yhdenvertaisuuskyselyn pohjalta asetettu tavoite

Kaikki lapset ovat yhdenvertaisia. Lapsen sukupuoli, etninen tausta, äidinkieli tai sairaus ei määritä häntä eikä hänen opetustaan tai ohjaustaan. Mikäli lapsi kohtaa syrjivää ja tai epäasiallista käytöstä päiväkodissa, henkilökunta puuttuu siihen välittömästi ja riittävien keinoin

Arviointi:

Ryhmässä on sitouduttu yhdenvertaisuuden edistämiseen ja epäasiallisen käytöksen puuttumiseen välittömästi. Kulttuurista moninaisuutta on tuotu näkyväksi kevätkaudella kartoittamalla yhdessä eri maista muuttaneiden perheiden kanssa lapsensa kulttuurisia taustoja. Näiden tietojen pohjalta rakennettiin näyttely, johon lapset pääsivät tutustumaan. Lisäksi toiminnassa on hyödynnetty moninaisuuteen liittyvää kirjallisuutta, eri maiden musiikkia, satuja ja videoita. Toiminta on lisännyt lasten tietoisuutta eri kulttuureista sekä vahvistanut entisestäänkin hyväksyvää ja avointa ilmapiiriä.

Kaikille huoltajille järjestettiin jälleen mahdollisuus saapua erilliseen päiväkodin sosionomien järjestämään tilaisuuteen, jossa he voivat saada yksilöllistä tukea ja opastusta arjen kysymyksiin varhaiskasvatusta koskien.

3.2. Huoltajien ja lasten kyselyistä noussut tavoite

Lisäämme monipuolista liikuntaa päiväkodin toiminnassa

Kannustamme ja tuemme perheitä arkiliikunnan pariin (Liikkuva varhaiskasvatus)

Arviointi:

Vanhempainillassa syksyllä 2025 ”Liikunnan learning -cafessa” saimme vanhemmilta monia ideoita, joita olemme huomioineet päiväkodin toiminnan suunnittelussa. Liikkuva varhaiskasvatus- ohjelmasta nousi esiin myös perheiden kannustaminen liikunnalliseen elämäntapaan.

Huoltajilta saatujen toiveiden pohjalta liikunnan lisääminen on ollut keskeinen kehittämiskohde. Ryhmissä on panostettu liikunnalliseen arkeen monipuolisesti: ohjattujen tuokioiden lisäksi liikettä on lisätty aamutuokioihin ja siirtymätilanteisiin. Viikoittaiset retket lähiympäristöön, pihaleikit, -pelit sekä pyöräilymahdollisuudet ovat tukeneet lasten fyysistä aktiivisuutta. Henkilöstö on kannustanut ja ohjannut lapsia liikunnalliseen elämäntapaan sekä viestinyt huoltajille lasten edistymisestä, esimerkiksi lapsen jaksamisesta kävelyretkillä tai uusien taitojen oppimisesta. Tämän kautta on pyritty vahvistamaan myös perheiden motivaatiota lisätä liikuntaa kotona.

Aiheesta arviointia myös kohdassa 2.1.

3.3. Forssan Unicefin lapsiystävällinen kuntamalli huomioidaan vuosisuunnitelman 2024-2025 tavoitteissa

Henkilökunta hyödynsi toiminnan suunnittelussa Unicefin ”Lapsen oikeuksien”- sivulla olevaa materiaalia. Materiaalista rakennettiin kokonaisuus viikkosuunnitelmaan. Huomioimme Lasten Oikeuksien päivän ja -viikon.

Vietimme Lasten Forssa-päivää juhlien ja herkuttelun merkeissä.

Lasten oikeudet käydään säännöllisesti läpi lasten kanssa, jotta varmistamme heidän olevan tietoisia niistä ikätasonsa mukaisesti.

Lasten osallisuus näkyy Augustinan päivittäisessä arjessa mm. siten, että lapset voivat ehdottaa ja valita leikkejä, toimintaa ja projekteja suunnitellaan yhdessä lasten kanssa ja heidän kiinnostuksen kohteensa otetaan huomioon. Lapset voivat vaikuttaa päätöksentekoon, esimerkiksi ryhmän sääntöihin ja toiminnan arviointiin. Osallisuutta toteutetaan käyttäen erilaisia tapoja, kuten keskustelua, kyselyjä, kuvia, leikkiä tai muita ilmaisun keinoja. Lapsilta saatu palaute ohjaa tulevaa toimintaa.

4. Varhaiskasvatuksen toimintavuoden 2026–2027 yhteiset tavoitteet

4.1. Leikin kehittäminen

Leikkiympäristöjen kehittäminen osallistaen lapsia.
Aikuinen ohjaa aktiivisesti lasten vuorovaikutusta leikissä.

4.2. Kiusaamisen ennaltaehkäiseminen ja kiusaamiseen puuttuminen

Toista kunnioittavan käytöksen- suunnitelman yhdenmukaistaminen koko kunnan varhaiskasvatuksessa.
Pedagogiatiimi kokoaa työryhmän, joka päivittää kuntatasoisen suunnitelman, johon yksiköt lisäävät yksikkökohtaiset toimintatavat.

4.3. Liikkuva varhaiskasvatus

Jokainen yksikkö jatkaa nykytilan arviointia ja kehittämistä sekä valitsee kehittämiskohteen.

4.4. Kielipeda- työkalun käytön vakiinnuttaminen varhaiskasvatuksessa

Jokainen ryhmä tekee kielitietoisien oppimisympäristön arvioinnin ja monikieliselle lapselle tehdään yksilöllinen arviointi

4.5. Palvelulupausten pohjalta johdetut toimintatavat ja käytänteet määritellään tiimeissä ja kirjataan tiimisopimukseen

Aikuiset kuulevat lapsia heidän kehitystasonsa mukaisesti.
Aikuiset arvostavat moninaisuutta ja huomioivat lasten yksilölliset tarpeet yhteisöllisesti.
Aikuiset kohtaavat lapset läsnä olevasti ja kiireettömästi sekä luovat turvallisen ilmapiirin.

4.6. Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus

Kaikkia lapsia kohdellaan arvostavasti ja tasapuolisesti.
Jokainen lapsi saa tarvitsemansa tuen ja yhtäläiset mahdollisuudet osallistua toimintaan.
Turvallinen, osallistava ja syrjimätön toimintaympäristö jokaiselle lapselle.

5. Päiväkotiki Augustinan yksikkökohtaiset tavoitteet toimintavuodelle 2026-2027

5.1. Leikkiä kehitetään lisäämällä kuvatukeya leikin valinnassa ja tavaroiden paikoilleen laittamisessa. Leikkiympäristöä suunnitellaan ja muokataan yhdessä lasten kanssa. Aikuinen osallistuu leikkiin ja ohjaa aktiivisesti lasten vuorovaikutusta leikissä.

5.2. Toista kunnioittavan käytöksen suunnitelman yhdenmukaistaminen koko varhaiskasvatuksessa toteutuu toimintavuonna 2026-2027. Henkilökunta tutustuu suunnitelmaan. Tehdään lasten kanssa yhteiset ryhmäsäännöt ja opetellaan kaveritaitoja.

5.3. Jatkamme Liikkuva varhaiskasvatus- ohjelmaa ja säännöllisiä liikuntatuokioita. Kehittämiskohteena on sovittu, että pihaliikuntaa monipuolistetaan ja ohjattuja liikuntaleikkejä lisätään. Järjestetään yhteinen liikuntatapahtuma.

5.4. Kielipedan käyttöä tehostetaan ja siihen liittyvät lomakkeet täytetään. Seuraamme monikielisten lasten suomen kielen taitojen kehittymistä. Käytämme Roihuset-menetelmää ryhmän tarpeiden mukaisesti.

5.5. Päiväkotiki Augustinassa toimitaan toisia tukien ja myös yli ryhmärajojen (esim. pihatoiminta, kirjastoretket, luistelukoulu, viskaritoiminta, Metsämörri). Aikuiset auttavat toisiaan ja suunnittelevat toimintaa yhdessä, lasten osallisuuden huomioiden. Leikkiä viedään vahvemmin ulkoilutilanteisiin. Pihatoiminnassa olennaista on yhteinen vastuunotto ja keskitymme toimimaan lasten kanssa.

6. Perhepäivähoidon omat tavoitteet toimintavuodelle 2026-2027

Perhepäivähoitoryhmissä harjoitellaan kaveritaitoja sekä opetellaan tunnistamaan ja nimeämään tunteita.

Perhepäivähoitaja havainnoi lapsen kiinnostuksen kohteita, muokkaa lasten kanssa leikkiympäristöä ja osallistuu lasten leikkiin.

Päiväkotiki Augustinassa ja perhepäivähoidossa toimintaa ohjaavat tämän vuosisuunnitelman lisäksi mm. Varhaiskasvatustaki, Valtakunnalliset varhaiskasvatussuunnitelmien perusteet, Forssan varhaiskasvatussuunnitelma, Forssan kaupungin TA 2027 tavoitteet, Palvelulupaukset, Kulttuurikasvatussuunnitelma, Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma, Kiusaamisen- ja toista kunnioittavan käytöksen suunnitelma, Valssi (varhaiskasvatuksen laadunarviointijärjestelmä) ja sen tuloksista muodostetut tavoitteet, UNICEF- Lapsiystävällinen kunta-malli ja Forssan hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämisen kokonaisuus (HyTeTu).